

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi si Dumineca.

Prețul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anu lu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmonda 6 or. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 30.

Dumineca, 15 | 27 Aprile

1879.

Brasiovu, 14 (26) Aprile.

Amu disu că vomu reveni la discussiunea inter-
teressanta din diuaristic'a austriaca privitoare la li-
bertatea ce-o pôte pretinde pentru sine facare na-
tionalitate intr'unu statu cultu modernu.

Maghiarii nostri ne totu scotu ochii cu liber-
tatea individuala séu civila, de care, dicu, ne bucu-
ramu in mesura egala cu ei. Ce pretiu are liber-
tatea individuala pentru noi? Intrebarea acést'a
si-o potu pune nationalitatile nemaghiare din Tran-
silvania si Ungari'a tocmai cu acelasu dreptu că
Cehii, Polonii s. a. din Austri'a.

Intr'unu timpu libertatea individuala si civila
ar' fi avutu unu pretiu mai mare pentru noi, in
timpulu acél'a tristu adeca, candu poporul nostru
gemea sub jugulu apesatoriu alu iobagiei. Pro-
gram'a comitelui Szechényi a intemeietoriului po-
liticele de maghiarisare era: datile iobagiloru vostri
romani si slavi libertate individuala si cereti pentru
aceea dela ei că se ve invetie limb'a. Evenim-
tele aniloru 1848/9 au doveditu inse că Szechényi
a venitu prea tardiu cu program'a s'a, căci nici
cei ce inca nu 'si scuturasara bine lantiurile ioba-
giei nu se multiamea singuru numai cu libertatea
individuala. De ce nu le era de ajuns? Sze-
chényi cunoscea prea bine caus'a si se teme de
ea, ear' candu a vediutu miscarea a profetitu co-
nationaliloru sei, că marea problema a maghiari-
sarei nu se va mai poté realiza niciodata.

Romaaii că si Croatii s. a. au cerutu si ceru
se li se recunósca inainte de tóte individualitatea
loru nationala. Si pentru ce? Pentru că numai
in libertatea acést'a nationala isi vedu asigurate
interesele de cultura, de desvoltare, si de esis-
tentia nationala. Ce poti incepe cu „libertatea
individuala“ déca esti lipsitu de tóte mediu-
locele de cultura nationala, déca nu 'ti este
iertatu se intreuintiezi liberu limb'a t'a materna
in vieati'a publica si privata? Cumu se unesce
ide'a de libertate cu-o asemenea restrictiune, care
taie afundu in desvoltarea unui poporu? Este óre
in adeveru libertate aceea cu ce ne imbia maghiarii?
Se pôte óre că unu individu, unu cetatianu se fia
liberu, déca ilu smulgi că pe o flóre din pament-
tulu in care a crescutu si 'i sfarimi legaturile
cele mai intime si delicate ce'lu leaga prin mediu-
lu limb'e si alu datineloru de familia s'a, de
poporul seu? Unu respunsu la acést'a ne dau
acuma diuariele din Austri'a.

„Noi — dice „N. fr. Presse“ in numerulu seu
dela 20 Aprile — nu ne potemu imaginá concep-
tulu libertatii individuale, fara că printr'insulu se
se esprime totodata si intregu cuprinsulu nationalu.
Instructiunea in limb'a materna, intreuintiarea
limbei nationale in scóla si in oficiu, mediulocirea
de a avé institute de cultura nationale — acést'a
se tiene neaperatu de libertatea individuala.“

Eata dér' o definitiune, ce ne-o dá organulu
germanu din Vien'a cu privire la cuprinsulu na-
tionalu alu libertatii individuale. Ea este puçinu
perfecta, dér' totusiu de mare pretiu pentru noi.
Se mai cercetamu óre încátu corespunde ide'a
aceea despre libertatea individuala cu realitatea la
noi in monarchia? In Austri'a mai merge cumu
merge, Cehii, cari se plangu, că suntu suprematisati
si maiorisati de către germani, au cu 50% mai
multa libertate că spre esemplu noi romanii din
Transilvani'a. Cehii si acuma facu o intreuintiarea
mare de limb'a loru in scóla si in oficiu, dér' cumu
stamu noi cu libertatea nóstra de cetatieni unguri?
Nu ni se mai primesce nici macaru o petitiune
romanésca séu, déca se si primesce, potemu se ne
asteptamu la unu respunsu pe alta lume. Statulu
nu numai, că nu ne dá nici unu ajutoriu pentru
institutele nóstre de cultura nationala, dér' voiesce se
impeede inca si desvoltarea scóleloru ce le sustie-
nemu si cultivamu cu sudórea nóstra. Pôte fi dér'
vorba la noi fia si numai de libertate individuala in

sensulu adeveratu alu cuventului? Nu trebuie se de-
vina cu totulu ilusoria libertatea nóstra civila multu
laudata déca se va mai aduce si legea, prin care
ni se impune cu forti'a limb'a maghiara?

Cehii si Polonii potu dice celu puçinu, că ei
au libertatea „pe jumetate“, adeca libertatea indi-
vidului, fara deplin'a recunóscre a individualitatii
nationale. Ce potemu inse dice noi? Iobagi nu
mai suntemu, adeveratu, dér' nici libertate nu
avemu, n'o avemu nici pe sferu cumu o au altii.
Las', că n'ar' fi destulu nici cu proclamarea liber-
tatii p'aci incolo, ceea ce ceru astadi popórele este
g a r a n t i ' a , că 'si voru poté exerciá drepturile
neimpedecate. Acést'a garantia o ceru nationali-
tatile din Austri'a, acést'a trebuie se o ceremu si
noi. Cumu? Vomu aratá cu alta ocaziune.

Cronic'a evenimentelor politice.

Cu diu'a de mane se incheia septeman'a festivi-
tatiloru iubileului imperatescu, si lumea austro-
ungara se va poté ocupá earasi numai de cestiu-
nile serióse ale dilei. Diet'a ungara, se díce, va
tienesiedintie numai pēna la finea lunei lui Maiu.
Multe proiecte de lege mai suntu de desbatutu si
anevoie le va poté votá diet'a pe tóte. De pro-
iectulu pentru maghiarisarea scoliloru poporale inse
anevoie voru uitá, de aceea nici nemaghiarii n'ar'
trebuí se lase se tréca nici cea mai mica ocaziune
spre a protestá in contra lui. O asemenea oca-
ziune i se oferesce acuma Sinodulu archidiecesanu
gr. or. dela Sibiiu. Se anuntia, că si serbii voru
protestá in congressulu loru bisericescu in contra
introducerei limb'e maghiare in scolile poporale.
Ei pôte se voru semti incuragati prin cuvintele
pline de gratia ce le-a adresatu Maiestatea S'a
deputatiunei episcopatului serbescu gr. or. cu oca-
ziunea iubileului. Maiestatea S'a dise adeca: „Ve
multiamescu, că a-ti venitu spre a ne aduce gratu-
latiunile si asigurările de omagiála supunere. Im-
braçiosandu cu asemenea iubire pe tóte popórele
Mele fara distinctiune de credintia si de limba, mi
se imple anim'a de bucuria adeverata, candu vediu
atatea dovedi de iubire si de alipire din partea
tutororu.“

Interessantu e, că diuariulu germaniloru pro-
gressisti din Austri'a „Deutsche Zeitung“ iea in
aperare energica pe nemaghiari si condamna fara
crutiare proiectulu de maghiarisare alu d-loru
Tisza-Tréfort. „Nu trebuie se uitamu, dice nu-
mit'a fóie, că maghiarii facu numai a 3-a
parte din cele 15 millióne de locuitori ai Ungariei,
. . . numai total'a lipsa de cunoscintia a situ-
atiunei reale si a problemei statelor moderne
si o ingamfare ne mai pomenita, mai pôte dá
nutrementu planuriloru, cari au de scopu, că Un-
gari'a se fia maghiarisata totalu si inaltata la
gradulu de putere mare independenta orientala. . .
Introducerea fortiata a limb'e maghiare va semená
noua ura si secerisiulu nu va lipsi. Impunerea
limbei nu e nici decumu o legatura, care se
póta intari unitatea statului si cu atátu mai pu-
çinu va resultá din ea unu bine pentru monar-
chia. Soçii nostri de principii inse, germanii din
Austri'a toti, prin procederea anticulturala a ma-
ghiariloru voru fi numai intariti in hotarirea loru
firma, de a continuá lupt'a in contra egemoniei
maghiare in imperiu, pēna candu va fi resturnata.
Noi luptamu in acestu casu pentru caus'a culturai
mai inalte contra vandalismului, care deórece sin-
guru nu pôte creá o vieatia culturale se semte
fericitu a sterge cu mana cruda urmele unei cul-
ture mai vechi.“

Asia „Deutsche Zeitung“ din Vien'a. Cine mai
pôte sustiené că dualismulu nu face progresse?
Nemtii austriaci vinu astadi si le arata maghiari-
loru că libertatea individuala n'are nici unu pretiu
fara dreptulu de limba in scóle si in oficiu si că
numai principiulu stabilitu in art. XIII alu con-

stitutiunei austriace, dupa care ori-ce sila de a se
invetiá si o alta limba a tieriei afara de cea ma-
terna este eschisa, pôte se fia salutariu pentru Un-
gari'a. Nu era óre vorb'a la crearea dualismului
că Ungari'a trebuie se devina tóta maghiara si
Austri'a tóta germana? Amu inaintatu in adeveru:
popórele nemaghiare potu oftá dupa o „libertate
că in Austri'a!“

Cumu se nu se supere sub asemeni impregiu-
rari maghiarii „adeverati“ asupra poetului loru Jo-
kai, evreu de origine, candu tiene in Vien'a dis-
cursuri si toasturi nemtiesci si vorbesce despre o
„iubire de patria pentru tóta monarchi'a austro-
ungara“, pe care au castigat'o maghiarii in Bos-
ni'a.

Auditi, unu poetu maghiaru a vorbitu ast-
felu, se nu ne indignamu asupra lui? „Vörös-
marty scriea despre patri'a s'a: „pentru tine in
tóta lumea cea mare nu e altu locu decatu aci“
si millióne suntu de credinti'a acést'a; Jokai este
singurulu care afara de Ungari'a si-a mai aflatu o
patria: Austri'a si nemultiamitu cu glori'a limb'e
maghiare ne anuntia in limb'a germana nou'a iu-
bire de patria“, esclama „Pesti Naplo“ superatu.

Pre candu d. Jokai se semtiea fericitu in me-
diuloculu studentiloru germani din Vien'a, s'a pe-
trecutu cu ocaziunea primiriloru la palatu urma-
toarea scena: Dr. Rieger conducetoriulu cehi-
loru că membru a unei deputatiuni boemesce s'a
intalnitu la palatu cu deputatii germani. „Veti
veni acuma in Reichsrath?“ intrebara toti
pe Rieger. „Va depinde dela aceea, cumu ne voru
veni inainte, noi ne semtimu că reprezentanti a
cinci millióne!“ dise Rieger. Si noi? Nu sun-
temu óre reprezentantii a douedeci millióne? —
„Bine dér'“ dise in fine „Rieger“ eu nu ve dicu:
adio, ci: la revedere!“ Scen'a acést'a, deca „N.
fr. Presse“ a relatat'o esactu, incatu este unu semnu
că se lucréza cu succesu la viitórea impacare intre
Cehi si Germani. Ce nu pôte produce egemoni'a
maghiara!

In Vien'a s'a tenuity mare consiliu ministeri-
alu comuu in 21 si in 23 l. e., in care s'au des-
batutu afacerile Bosniei si cestiunea ocuparei pa-
sialicului Novibazar, care dupa incheierea
conventiunei cu Turci'a trebuie se se puna neape-
ratu in lucrare. Se anuntia, că Austri'a ar' fi
declaratu că conventiunea nu prejudecá drepturiloru
suverane, ce le are Sultanulu in aceste provincii.
Cumu se unesce acésta declaratiune cu anecsiunea
provincieloru, care se prepara in tóta seriositatea?
Ce bine potemu astepta dela acést'a noua conventiune?
Mane poimane trupele voru capetá ordinu de a
plecá spre Mitrovitza si restulu va fi — versare
de sange.

Intr'aceea in Rumeli'a de ostu se prepara eve-
neminte mari. Peste 8 dile Rusii trebuie se de-
sierteze Rumeli'a. Cam pe atunci se va face si
alegerea noului principe bulgaru. Se dice, că A-
leko-pasi'a noulu guvernatorulu alu Rumeliei de ori-
gine bulgaru, e gat'a se primésca tronulu Bul-
gariiei. Eata unu mediulocu de a uní Bulgari'a cu
Rumeli'a de ostu. Coconu Alecu pôte se face inca
de lucru comitelui Andrassy.

Sinodulu archidiecesanu gr. or.

In Duminec'a Tomei dupa celebrarea s. litur-
ghie o deputatiune invitandu la 12 óre pe Me-
tropolitulu si Archiepiscopulu Mironu R o m a n u l u
la siedintia, Escel. S'a a sositu in sal'a seminariu-
lui andreanu si a deschisu printr'o cuventare, in
care accentuandu, că sinodulu actualu este alu die-
celea dela introducerea statutului organicu, con-
stata că activitatea din acesti diece ani a cleru-
lui si poporului pe terenulu bisericescu a doveditu,
vitalitatea nóveloru institutiuni bisericesce liberale,
cari apropia pe cleru de poporu totu mai multu deo-
lalta, dau indemnu la comuna cooperare spre sco-
purile comane, asigura moralulu, dreptatea si ecui-

tatea si sunt menite mai cu s \acute{e} ma a sterpi t \acute{o} te abuserile in vieat \acute{i} a bisericesca. De alta parte constata c \acute{a} uneori tieranulu si chiaru si unii inteligenti inca nu se sci \acute{u} folosi bine si corect \acute{u} de drepturile ce le au in puterea no \acute{u} i constitutiuni bisericesci, al \acute{i} i sunt indiferenti s. a. Inse t \acute{o} te aceste scaderi nu sunt productulu no \acute{u} eloru institutiuni, ci vinu din nepriceperea individuala. Un'a ilu ingrijesce pe Esc. S'a, c \acute{a} adeca sinodalitatea si preste totu noulu organismu bisericescu recere dela publiculu gr. or. sacrificii materiale, cari inca de acuma trecu peste t \acute{o} ta proportiunea si pot \acute{u} deveni cu timpul nesuportabile. D \acute{e} r' si in ast'a privintia se p \acute{o} te indrept \acute{a} lucrulu, d \acute{e} ca se va face posibil \acute{a} o reductiune a speseloru adunariloru bisericesci prin aceea c \acute{a} nu se voru intinde discutiuni lungi rapit \acute{o} re de timpu si d \acute{e} ca se voru castig \acute{a} animile credintiosiloru cu stari mai bune pentru ide'a de unu fondu centralu, din care se se acopere t \acute{o} te spesele ce le recere sinodalitatea. D \acute{e} ca va succede a delatur \acute{a} aceste scaderi, dice Metropolitulu, se voru realis \acute{a} pe deplinu dorintiele pe bas'a caror'a romanii gr. or. s'au intrunitu intr'o biserica nationala cu-o constitutiune mai liberala, c \acute{a} a ori-carei alte biserice. Dupa aceea declara sesiunea sinodulu ordinariu pe 1869 de deschisa. — Dupa numirea notariloru provisorici sinodulu se imparte in 4 sectiuni verificator \acute{i} e si siedinti'a 1-ma se inchide.

In siedinti'a a 2-a dela 9 Aprile se verifica 41 de deputati din 60 alesi si sinodulu, fiindu capabilu a aduce concluse, presidiulu 'lu declara de constituitu si se procede indata la alegerea notariloru si a celor 8 comisiuni. Metropolitulu-presiedinte face apoi cu privire la serbarea nuntei de argintu a Maiestatiloru Sale propunerea c \acute{a} sinodulu adunatu tocmai acuma in ajunulu acestei serbari, se d \acute{e} espressione intr'o adresa de felicitare bucuriei clerulu si a poporatiunei romane gr. or. Sinodulu a primitu cu aplause ac \acute{e} st'a propunere si a alesu indata o comisiune de siese pentru compunerea adresei, care cetindu-se in siedinti'a de dupa am \acute{e} diu s'a primitu intre se trai \acute{e} sca repetite. Adres'a suna asia:

Majestatea V \acute{o} stra, cesara si apostolico-regeasca! Preagrati \acute{o} se D \acute{o} mne!

Biserica greco-orientala romana din Transilvani'a fiindu coadunata prin reprezentantii sei in sinodu ordinariu chiaru acuma, candu t \acute{o} te pop \acute{o} rele din monarchia emuleaza intru a-si manifest \acute{a} nemarginit'a bucuria, pentru c \acute{a} au rar'a norocire de a celebr \acute{a} iubileulu de 25 de ani alu fericitei casatorii a preagrati \acute{o} sului lor \acute{u} Domnitoriu, vine cu cea mai ad \acute{e} nc \acute{a} supunere a'si substerne din acestu placutu incidentu omagie si sincerele sale felicitari la preainaltulu Tronu alu Maiestatei V \acute{o} stre.

D \acute{e} ca este in monarchi'a n \acute{o} stra poporu, care detoresce gratitudine bunulu seu Domnitoriu, ac \acute{e} l'a in prim'a linia este poporulu romanu greco-orientalu, si cu deosebire credintiosii archidiecesei n $\acute{o$ stre; pentruc \acute{a} t $\acute{o$ te binefacerile si libertatile, de cari se bucura aceasta biserica, isi au originea si dezvoltarea lor \acute{u} in domnia Maiestatei V \acute{o} stre.

Candu d \acute{e} r' ne grabimu si noi a Ve aduce tributulu celu mai placutu si celu mai sinceru alu loialitatii n $\acute{o$ stre, la aceasta ocaziune piina de bucuria, Ve incredintiamu despre neclatit'a fidelitate, eredita dela stramosii nostri catra Tronulu si Dinasti'a Maiestatei V \acute{o} stre, si totodata imploram \acute{u} dela Atotpotintele Dumnedieu daru abundantu si t $\acute{o$ ta binecuvantarea asupra Maiestatei V \acute{o} stre, asupra Maiestatei Sale preagrati \acute{o} sei n $\acute{o$ stre D \acute{o} mne, asupra Altetiei Sale cesare si regesci a clironomulu si preste totu asupra intregi auguste case domnit \acute{o} re.

Sibiu, la 9/21 Aprile 1879.

Ai Maiestatei V \acute{o} stre

cei mai credintiosi supusi:

Sinodulu bisericeii greco-orientale romane din Transilvani'a.

Festivitatile in Vien'a.

Festivitatile in Vien'a s'au inceputu cu primirea solemn \acute{a} a deputatiuniloru la palatu in 21 l. c. Dela 10 p \acute{e} na la 11 \acute{o} re se adunara t $\acute{o$ te deputatiunile, ministrii unguresci si croati in costumuri nationale si ministrii austriaci in uniforma cu t $\acute{o$ te decoratiunile; Andr \acute{a} ssy port \acute{a} uniform'a de generalu de cavaleria, cu velerea aurea de gatu, si pe peptu marea cruce a ordinulu St. Stefann. Unu numerosu publicu se adunase in giurulu palatulu. La \acute{o} rele 11 Maiestatile Sale intrara in sala, unde asteptau deja ministrii comuni. Comitete Andr \acute{a} ssy f \acute{u} celu d'antaiu, care depuse felicitarile in numele

ministriloru la treptele tronulu. Dupa ministrii comuni, urmara cei unguresci, apoi cei austriaci. A surprinsu, c \acute{a} ministrii Tisza si Kem \acute{e} ny au mai intratu odata in sala singuri si colegii lor \acute{u} fiindu intrebati despre ac \acute{e} st'a respunsera: Vedi, c \acute{a} ac \acute{e} sti'a sunt curatorii bisericesci ai calviniloru. La 11 $\frac{1}{2}$ intr \acute{a} in sala episcopatulungurescu sub conducerea archiepiscopulu Haynald, cas'a magnatiloru cu presiedintele Mailath si cas'a deputatiloru unguri cu presiedintele Szl \acute{a} vy in frunte, apoi reprezentantii orasiulu Budapest'a sub conducerea primariulu Rath. Dupa ac \acute{e} st'a intraria episcopatulungurescu gr.-or., diet'a croata si deputatiunea din graniti'a militara, in fine reprezentantii orasiulu Agram si Fiume. In 22 Aprile f \acute{u} primitu de Maj. Sale antaiu episcopatulungurescu, cu cardinalulu Schwarzenberg c \acute{a} celu mai betranu episcopu in frunte. Apoi urmara camerele austriace cu presiedintii lor \acute{u} si deputatiunea tieriloru si orasiiloru austriace. Deputatiunea consiliulu comunu alu Vienei condusa de primariulu Newald a predatu o adresa stralucitu si bogatu adiustata a Vienei. In 23 Aprile Maj. Sale primira deputatiunea ordulu germanu si a ordulu Maltesiloru, deputatiunile nobilimei boeme, galitiane, austriace, morave, stiriene, slesice si tiroleze, deputatiunea camereloru comerciale si aceea a orasiulu Seralievo. Din 23 s \acute{e} r'a se anuntia: Resiedinti'a stralucesce in haine serbatoresci. Pe Ring sunt guirlande, flori, stindarte in colorile austriace si bavarese. O vieatia de totu viua si miscata este in t $\acute{o$ te stradele principale. Palatulu este incungiu-ratu de poporu inc \acute{a} tu abia mai pot \acute{u} strabate trasurile. „Wiener Ztg.“ publica o amnestia imperat \acute{e} sca, prin care li se i \acute{e} rta ped \acute{e} ps'a de totu, s \acute{e} u in parte la 377 osenditi, intre cari 48 pentru lesa maiestate. In Ungari'a s'au amnestiatu 212 osenditi. In 24 Aprile avu locu ceremoni'a santirei „bisericeii votive“ de c \acute{a} tra cardinalulu Kutschker; La am \acute{e} diu s'a celebratu prim'a liturghia asistandu Maj. Sale, famili'a imperat \acute{e} sca si t $\acute{o$ te notabilitatile. Maj. Sale si principele mostenitoriu fura salutati de publicu cu urra entusiaste.

Domnulu advocatu Aronu Densusianu ne prov \acute{o} ca a d \acute{a} locu in co'onele f \acute{o} iei n $\acute{o$ stre unu respunsu, in care ds'a se apera in contra unoru atacuri ale „Observatoriulu“ din Sibiu. Datori'a de publicisti ne constringe c \acute{a} se fimu impariali si se satisfacemu astfelu principiulu „Audiatur et altera pars.“ Facemu ac \acute{e} st'a esprimendu-ne totodata parerea de reu, c \acute{a} atacurile din cestiune au datu ansa tocmai acuma la unu conflictu atatu de neplacutu.

Brasiovu 20 Prieru st. n. 1870.

Domnule Redactoru!

La gravele imputari si atacuri din „Observatoriulu“ Nr. 22 a. c. mi-am permis a tramite unu respunsu numitulu diariu, rogandu-lu a-lu public \acute{a} in numerulu celu mai d'ap \acute{r} ope.

Iuse vediendu, c \acute{a} de candu a primitu respunsulu meu au aparutu patru numeri fara c \acute{a} Dlu redactoru alu acelu diariu se tiena contu de just'a mea cerere s \acute{e} u celu pu \acute{c} inu de convenientiele din t $\acute{o$ ta lumea civilisata, sunt necessitate a cere ospitalitatea altui diariu.

Tienu multu D-le Redactoru, c \acute{a} diuaristic'a se nu se cob \acute{o} ra nici odata a protegi \acute{a} si a infl \acute{a} ambitiunile false a atit \acute{a} si a nutri pasiunile lipsite de nobilu aventu si pure intentiuni, si a menagi \acute{a} interesele particulari. Mi place, D-le Redactoru, a constat \acute{a} , c \acute{a} tieneti contu seriosu d'ac \acute{e} sta inalta, f \acute{o} rte inalta missiune a diuaristiceii.

Desi respunsulu meu este la adres'a unu particularu, din cuprinsulu lui inse veti binevo \acute{i} a ve convinge, c \acute{a} sunt nu numai fortiatu, contra vointiei mele, a me us \acute{a} d'o apearare legitima, d \acute{e} r' totuodata cestiunea dintre noi se referesce la principie si cestiuni politice si sociale de prim'a ordine.

Dreptu aceea dupa continue atacuri, cari le-am trecut \acute{u} cu vederea, in fine nu poteam se mai tacu fara d'a 'mi se pot \acute{e} imput \acute{a} o timiditate, o desconsiderare de mine insumi, d \acute{e} r' mai vertosu de principiile si convictiunile ce le am profesatu si le-am sustienutu, credu, fara siovaire, candu aveam ocaziune a 'mi comunic \acute{a} ideile cu publiculu, s \acute{e} u a lucr \acute{a} in fapta.

Si d \acute{e} ca diariulu ce m'a atacatu afla, c \acute{a} pentru densulu este mai consultu a nu me las \acute{a} se me aperu in audulu tuturora, nu 'mi remane dec \acute{a} tu a me adres \acute{a} la unu diariu, dela a carui imparialitate pot \acute{u} sper \acute{a} cu sigurantia, c \acute{a} nu 'mi va refus \acute{a} de a me pot \acute{e} aper \acute{a} in col \acute{o} nele sale, c \acute{a} ci atunci ar' fi f \acute{o} rte tristu pentru noi, cari avendu a ne aper \acute{a} on \acute{o} rea ideile si convictiunile nu am \acute{u} av \acute{e} totodata si c \acute{a} te unu diariu.

In ac \acute{e} sta firma sperantia, D-le Redactoru, ve alaturu respunsulu in cestiune, rogandu-ve cu totu respectulu alu

public \acute{a} in celu mai d'ap \acute{r} ope numern alu stimabilu D-V \acute{o} stre diariu.

Primiti, D-le Redactoru, espressionu consideratiune mele celei mai destins \acute{e} .

Ar. Densusianu.

Brasiovu 4 Prieru 1879.

Se ne cun \acute{o} scemu!

(respunsu la „Observatoriulu“ Nr. 22 a. c.)

Ai crediutu, dle Baritiu, c \acute{a} lung'a mea pacientia, adu celu meu respectu, ce l'am datu si-lu dau totu-de-un'a betranetieloru ce nu-si uita de sine, se va dejosi pana la lipsa de respectu catra mine insumi, si catra publiculu, la a caru inalta autoritate me inchinu, si care, p $\acute{o$ te c \acute{a} nici elu, u me va fi uitatu de totu? Ai crediutu, c \acute{a} cutezarea DV \acute{o} stra care p $\acute{o$ te a prinsu la unii, va prinde si la mine?

V'ati insielatu, domnulu meu! T $\acute{o$ te lucrurile au margine in lume!

Pacientia mea de si a fostu lunga, pare-mi-se pu lung \acute{a} , a ajunsu la unu terminu, peste care nu mai pot \acute{u} trece, fara de a se josori la poltronaria, cum ati d \acute{e} DV \acute{o} stra in limbagiulu pu \acute{c} inu urbanu de care continuati ve folos \acute{i} si la betranetie! De cinci ani de dile de candu am cutezatu a sc \acute{o} te si eu „Orientulu Latinu“ fara permisiunea si binecuvantarea DV \acute{o} stra, mi-ati facutu on $\acute{o$ rea c \acute{a} ve frec \acute{a} totu mereu de mine.

Pana erai in Brasiovu c \acute{a} directoru alu nefericitei fabricice de chartia dela Zernesci, me tractai mai pe fa \acute{c} ia, ma pe furis \acute{u} in Gazet'a Transilvaniei. D \acute{e} la inceputulu em „Observatoriulu“ n'ai incetatu a-mi d \acute{a} si mai multa atentiune.

Nici candu trai \acute{a} „Orientulu latinu“ nici dup \acute{a} aceea m'v'am respunsu nici odata, nici chiar' odata, nici directu, cum facu diaristii de buna educatiune, nici indirectu, pe furis \acute{u} cum e imbetranit'a DV \acute{o} stra datina. Nu, pentru-c \acute{a} am tienutu si tienu demnitetea diaristiceii cu multu mai pe susu dec \acute{a} s'o dejosescu la trist'a si miserabil'a rola, de a servi c \acute{a} a rena la interese, ambitiuni, si frecari personali, fia chiar pentru unu betranu si ilustru publicistu c \acute{a} DV \acute{o} stra.

Da! nu v'am respunsu nici odata, nici dupa ce, acum de trei ani trecuti, a incetatu „Orientulu Latinu“, pentru-c \acute{a} mai voiam chiaru cu neplacerea mea, se scutescu diariu DV \acute{o} stra s \acute{e} u alu altora, la care asi fi potutu cere ospitalitate, de frecari personale, din care publiculu nu castiga dec \acute{a} tu p $\acute{o$ te o rea educatiune, \acute{e} r' diaristic'a perde teribilu de multu.

In fine inse in Nr. 22 alu „Observatoriulu“ DV \acute{o} stra din estu-anu v'ati pornitu cu atata vehementia asupra mea si-a convingeriloru mele politice depuse in „Orientulu Latinu“ si manifestate in pu \acute{c} inele mele lupte politice, ce le-am sustienutu, incatu asiu lipsi de demnitate facia cu mine insumi si cu convingerile politice, a caroru espressione am fostu deca nu asi rumpe si eu odata lung'a si pacient'a tacere a am observat'o pan' acum.

Mi pare nespusu de reu si compatimescu pacientia publiculu de care DV \acute{o} stra abusati pentru a ve fi recortitu netielu ferbentia asupra mea. Mi pare destulu de reu, d \acute{e} ca pentru-c \acute{a} DV \acute{o} stra v'ati alesu chiar acum tempulu de a me teri fara voi'a mea in publicitate, candu ar' fi trebuitu c \acute{a} si tempulu si foculu ce l'ati versatu asupra mea se-lu folositu pentru aperarea causei nationale atatu de periclitatu, luminandu, orientandu, si chiamandu la unire pe cei impariechiati . . . si in fine inferandu-me nu pe mine, care m'am periclitatu natiunei nici unu firu de peru, fara pe ac \acute{e} ta cari trafica mereu sub firm'a natiunei!

DV \acute{o} stra inse in lips'a de orientare propria, in trist'a situatiune in care am ajunsu, noi cei de din-c \acute{o} ce, c \acute{a} totu de un'a, voesci se tragi si acuma atentiunea publiculu la asi ceva m \acute{o} ra de ventu. Recunosc \acute{u} , domnule Baritiu, c \acute{a} totu de una esti si acuma forte practicu, si nu te genezi intru nimicu, ce midiloce aplici. Pracs'a este vechia, ti-a canu ajutat \acute{u} la unii, si acum te-ai invetiatu cu ea. Sunteti atatu de inteligentu, sciti atatu de bine ingrigi, incatu totu DV \acute{o} stra, dandu si inferandu, ve infacisiati c \acute{a} celu lovit \acute{u} , se ve espuneti c \acute{a} martiru compatimirei publiculu. Da! pentru-c \acute{a} DV \acute{o} stra in locu de a responde ori de a d \acute{a} in „Romania Libera“ dela Bucuresci care pretindeti c \acute{a} va atacatu, ve dati dupa spatele legoi de presa, si apoi strigati din to plamanii: nu potui dice nimicu asupra Romaniei Libere!

Ve rogu inse, dle Baritiu, credeti-mi, ca ac \acute{e} sta frasa a DV $\acute{o$ stre este o moneta tocita, atatu de tocita, incatu unu omu cu mintea sanat \acute{o} sa si care rationeza si numai catu unu pniu de gaina, nu se mai p $\acute{o$ te uit \acute{a} la ea.

Ac \acute{e} sta frasa ai aruncat'o, Dlu meu, publiculu, totu d'auna, candu s'a tractatu de cestiuni grave politice; totu d'auna, candu situati'a a cerutu noua orientare, noue idei, noue poteri, totu-d'auna, candu pericolulu a fostu la culme, cum este si adi!

Ac \acute{e} sta frasa ne-ai aruncat'o la 1861, acesta la 1867—8*)

*) Vedi Gazet'a Transilvaniei 1861 Nr. 17. — Dela 1867 n'am Gazeta a mana.

candu dici că te-ai retrasu de pe aren'a politica pana la 1876, ceea-ce, se-mi permiti, este unu neadeveru. Veti audi mai in diosu.

Astadi erasi suntemu periclitati că nici odata, mai periclitati de catu cum amu fostu atunci, candu eră in deplina valóre legea „de sterpirea din radecina a nómului romanescu.“ Ei, si ce faci, Dle Baritiu? Earasi ne arunci aceeaasi frasa! Si inca cu mai multa cutezare si afrontu pentru pacientulu publicu, pentru ce? pentru-că tocita cum este se prinda si acuma.

Dar' nu este destulu atata. Totu de-una pre langa acésta frasa ati mai adausu inca ceva. Ai strigatu din respectu, că voru se te omóre, voru se te arunce in inchisóre, că ti-ai perdutu in 48 averea, — lucus a non lucendo —*) că ai amblatu neplatitu in cauzele nationale, că si candu cineva ar' trebui se fia totu platitu cá se se arete, că e romanu!

Dupa ce astu-feliu ti-ai conciliatu compatimirea publicului, pentru a inverti si a ameti si pe publicu intr'unu felu de scrânciobu, inhatiai cate o persóna séu cate o cestiune cu totulu straina de interesele dilei, asia vre-unu inchipuitu dusmanu séu vre-o cestiune istorica de o suta doue de ani mai inainte.

Eta acum me inhatiasi pe mine si pe repausatulu Orientulu Latinu!

Ei, dlu meu, scii cum numesce lumea inteligenta aceste strigate, aceste vaiarari? Le numesce cu numele adeveratu arlechinate de politice!

Si tieneti DVóstra publiculu atata de necrescutu, atatu de decadiutu, si de stupidu chiar', incatu se nu intieléga aceste vechi manevre ale DVóstra? Cutezati DVóstra acést'a? Da, cutezati! Ati facut'o totu de-una si o faceti si acuma.

Dar, dlu meu, déca vi s'a trecut la unu tempu, pe candu DVóstra de sub Temp'a Brasiovului si ilustrulu Caracalchi din umbr'a Coltiei din Bucuresti, erati singuri mari publicisti romani pe rotogolulu Daciei, O! dlu meu, ve insielati déca mai credeti, că vi se trecu si adi aceleasi manevre!

S'a trecut! Alte tempuri, alti ómeni!

Si pentru că cei dela „Romani'a Libera“ suntu alti ómeni, sunt eu, este Orientulu Latinu de vina? Déca Romani'a Libera, cum se vede, nu pré are tamaia pentru a méná in inaltimele DVóstra destula bune-miresme, i-am facutu eu eretici, anti-papisti, anti-infalibilisti?

A! ai voi se dici, că am scrisu eu in Romani'a Libera. Am avutu totu deuna curagiulu opiniuneloru si fapteloru mele. Totu deuna suntu gata a raspunde de ce facu si scriu. Eu nu atacu pe nime pe furisú séu din tufa, cum ati dice DVóstra, si cum ati facutu mai totu deuna in contra mea.***) Déca scriamu in Rom. Lib. o faceam pe facia. Cá se te incredi, dlu meu, éta ti marturisescu că-mi pare reu, că n'am scrisu nimicu in Rom. Lib., ér' déca voui fi scrisu numai o iota imputernicescu chiar' de acum pe Rom. Libera se-ti spuna totu fara cea mai mica reserva.

Dar' diceti, că este spiritulu Orientului Latinu. Cum? sunt eu de vina, deca spiritulu Orientului Latinu ese cate odata si din momentu, cum credeti DVóstra. Si déca ese, pentru ce ve spariati de elu. Prindelul, scuturalu, se vedi este spiritulu viu ori numai naluca.

Eu cu atatu mai pucinu potu intielege spaim'a DVóstra de Orientulu Latinu, căci totu DVóstra lu numiti politica de fantasia, er' pe mine politicastru si inca de fantasia. Cum se unesce fantasia orientala ori „orientulu in fantasia“ cu spaim'a reale a DVóstra? Nu marturisiti prin acésta chiaru DVóstra, că aveti de doue ori mai multa fantasia de catu Orientulu căci'lu vedeti si dupa mórte. Ei cine remane atunci cu fantasia si cu politicastru? Ve lasu se respondeti D-Vóstra. Dar' man'a pe sufletu!

Inse nu! Las' se fia politic'a mea politica de fantasia. Nu vedeti catu de reale este politic'a DVóstra? Nu-i vedi minunatele rezultate? Se póte o situatiune mai de plansu cá cea actuale? Unde am ajunsu, unde suntemu, unde ne-a dusu politic'a DVóstra cea reale? Acolo unde amu totu acum sute de ani sub principii calvinesci, de care DVóstra mereu v'ati ocupatu in diarele DVóstra, incungiu- randu si ametindu cestiunile ardiétoare.

Acéstea suntu rezultatele politice si publicistice DVóstre de 40 ani! Acést'a este amar'a mostenire, care ne-o lasi noue celoru mai tineri, noue pe care mereu ne-ai alun- gatu cu pálti'a cea lunga se nu ne amestecamu in mono- polulu DVóstra, si déca cate unii totu s'au incercatu fara permissiunea DVóstra, nu vedi, cum ne tratezi, cum ne in- sulti, cum ne bajocoresci?

Dér' natiunea a lasatu „Orientulu Latinu“, adeca pe mine in drumu, diceti D-Vóstra. Da, camu asia ceva pe la jume-

*) Vedi Foia pentru minte ect. din 1861 Nr. 15 unde se arunci copiii in grig'i'a natiunei, strigandu că si acuma, că voru se te omóre. Vorbele DVóstre.

**) cu deosebire candu in 1875 m'ati denuntiatu anonim du Bucuresti, „că voui se revoltu tier'a cu Rosii“ din Romani'a. Vedi Orientulu Lat. 1875 Nr. 62.

tate de drumu. Vedi, că nu me superu. Eu inca l'am lasatu. M'a dorutu, adeveratu. Póte, că l'am si plausu. Dér' in fine l'am lasatu, inse scii candu? Candu D-vóstra cumu v'am spusu mai susu, din adapostu din Bucuresti si snb masc'a anonimitatii ati aruncatu dincóce denuntiarea, că sunt subventionatu de Rosii din Romani'a pentru ale ajuta se revolte tier'a“, chiaru cuventele D-Vóstra, candu guvernulu ciocoiloru din Romani'a ilu faceau perdutu pe la poste, séu persecutau pe abonati, candu unii santi parenti de dincóce au datu pe sub mana cerculare in contra lui; candu n'am voitu se-lu veudu pentru a servi interesele unoru coterie séu clice si au indusmanitu. Atunci mai bine i-amu datu eu lovitur'a de gratia, decatu se-i intinu numele, se'mi pangarescu sufletulu.

Nu aveamu decatu se me marturisescu si eu cu umilintia sub unu santu patrafiru, cumu faceti si D-vóstra d-le Baritiu, si se fi vediutu darulu se reversá poste mine, si „Orientulu Latinu“ traia catu poteamu se-lu lasu mostenire copiloru mei. Nu! i-am datu lovitur'a si l'am salvatu si pe elu si pe mine de mórtea morala. Pentru aceea póte ambla spiritulu lui printre ómeni si ve conturba si liniscea D-Vóstra. Dér' acumu elu nu mai stá sub poterea mea.

Déru acumu se venimu la cestiunile cele mai grave.

D-vóstra 'mi faceti onórea a me denuntiá de nou. Acésta noua cruciada de denuntiaru o urmati in modu sistematicu destulu de perversu. Mai deunadi diceati in Observatoriu, că la Rom. Lib. scrie si „unu politicu din Brasiovu renumitu péné la marginele pamentului.“ Acumu spre incopciare diceti in articolulu din cestiune ca Romania Lib. scrie lucruri, la cari nu poti nici raspunde pentru că sunt de natura a periclitá nu numai onórea si libertatea ci chiaru si vieatia. Va se dica: lesa maiestate, conspiratiune, revolutiune! s'en asia ceva.

Apoi adaugi, că tóte acéstea „in stilu si in spiritu sémana cá ou cu ou cu altele de aceeaasi natura puse in repausatulu Orientulu Latinu“. Cuvintele D-vóstre. Nu este acést'a denunciarea cea mai cutezatória? Nu ve genati D-vóstra decanulu diaristice, ilustrulu publicistu, marele barbatu politicu si inca betranu de 67 ani, a luptá cu asia arme contra unuia, care-ti póte fi copilu, care s'a incercatu si elu câteva momente in aren'a politica si care acumu de aprópe 4 ani de dile, a amutitu cu totulu?

Processulu revolutiunei mele dela Fagarasiu, cumu o numesci, ce se totu cultiva acumu de 6 ani, pentru ce se nu capete noue péne si inca chiaru dela D-vóstra? Se ve fia pe voia dec'a se va poté, cá se ve poteti laudá in vietia si cu acestu triumfu, cumu v'ati laudatu de altele, si cumu ati triumfatu de nefericitulu poetu Andreiu Muresianu, pe care l'ai persecutatu in ascunsu, si a moritu strigandu mereu péna la ultim'a resuflare asupra D-vóstre, dandu-ve unu nume, care nu se póte reproduce. Ér' dupa mórtea lui ati datu navala asupra familiei lui. Scii bine! documentele sunt in man'a familiei.

Venimu la a dou'a cestiune din articolulu D-vóstre.

(Va urmá.)

Serbarea dilei de 8 Aprile in Bucuresti.

Diu'a de 8 Aprile, aniversarea nascerii Domnitoriului Carolu si a urcarii sale pe tronulu Romani'e, a fostu serbata in Bucuresti cá si in tóta tier'a cu mare bucuria. Din reversatulu dioriloru tunurile de pe délulu Spirei anuciara capitalei acést'a serbare. Unu Te Deum s'a cantatu la Metropolia, la care au asistatu autoritatile civile si militare. Pe la 3 óre d. a. a fostu mare revista militara la siose. M. S. R. Domnitoriulu in presentia M. S. R. Dómnei, si a óspetiloru M. M. L. L. a principelui mostenitoriu alu Suediei si Norvegiei si a principesei de Waldek, incungiu- ratu de unu statu maioru numerosu, a primitu defilarea trupe- loru langa otelulu de moneta. Antaiu trecu gard'a nationala, cu statulu ei maioru in frunte, aclamandu pe M. M. L. L. cu ura entusiastu. Apoi veni: scól'a militara, venatorii, lin'a, dorobantii, geniulu, artileria, rosiorii si dupa densii porni, precedatu de gendarmi, cortegiulu domnescu, salu- tatu in totu percursulu lui de urarile simpatice ale multimei gramadite pe ambele parti ale sioselei si ale calei Victori'a péna la palatu. Sér'a a fostu unu conductu de tortie grandiosu la palatu si la teatru o representatiune de gala. — Cu ocasiunea acéstei serbari M. S. R. Domnitoriulu a adresatu gardei nationale urmatoriulu ordinu de di:

Gardisti! Candu amu trecut Dunarea cu tóta armat'a, gardei nationalei-amu incredintiatu securantia Statului si a Tronului. Voi ati respunsu pe deplinu increderi Mele si asteptariloru tierii; disciplin'a, ordinea si devotamentulu, ce ati aretatu in acéste timpuri grele, au doveditu odata mai multu cá, atunci, candu interessulu tierii o cere, ostire, militii si garda nationala nu facu de cátu unu

singuru corpu, insufletitu de aceeaasi dorintia: im- plinirea datoriei, miscatu de acelasi simtiementu: devotamentulu catra patria. Constatu acést'a cu fericire si multiamescu din anima gardei nationale din tóta Romani'a; ve multiamescu voue, gardisti ai Capitalei, cari representati aici intrég'a insti- tutiune.

Gardisti! Amu alesu diu'a de 8 Aprile, cá se ve esprimu simtiementele Mele, fiindu cá acésta data imi amintesce diu'a, candu natiunea in unanimitate a pusu bazele nóuei sale organizatiuni politice si a redicatu susu stindartulu Romani'e. Strinsu uniti imprejurulu acéstei stindartu, l'am potutu aperá cu taria in evenimentele din urma. Suntu dér' adéncu convinsu cá, si de acumu in- ante, vomu lucrá astfelu in cátu se asicuramu vii- toriulu scumpei Nóstre Patrii si se facemu, cá ni- meni se nu se mai indoiésca de densusu. Patriotis- mulu vostru, iubirea de tíera a tuturor Romani- loru, imi sunt cea mai puternica chezasia, cá ve voui intalni totdeun'a pe calea onórei si a datoriei.

Carolu.

Cátra armata a adresatu Domnitoriulu urmato- riulu ordinu de di:

Oficiari, sub-oficiari, caporali si soldati!

Sunteti púçini la numeru in acésta revista, căci mare parte din camaradii vostri de arme, dupa gloriósele oboseli ale resbelului, care a redicatu poporulu romanu la inaltimea vechiei mandrii stramosiesci, se gasescu astadi la fruntarii si in nou'a posesiune romanésca Dobrogea, unde ducu cu multu devotamentu si abnegatiune sarcin'a ce tier'a le-a impusu. Cu ocasiunea acéstei dile, amu tinentu se ve vediu si, spunendu-ve voua, se cunoésca armat'a intréga, cá purtarea démna ce ati avutu in celu din urma resbelu, si greutatile ce ati sciutu se infruntati cu atata taria, au datu si tieri si Mie prob'a cea mai viua de increderea ce trebuie se avemu in viitorulu armatei romane.

Fiti cu totii tari in acésta credintia. Puneti tóta staruinti'a cá, in timpulu pacii, prin instruc- tiune si disciplina, se aduceti o noua taria armatei si se castigati tituri noue la recunoscintia tieri si la increderea Siefului si Domnitorului vostru.

Datu in Bucuresti, la 8 Aprile 1879.

Carolu.

Scolasticu.

Multu Onorate d-le Redactoru! Reuniunea in- vetiatoriloru gr. or. din tier'a Barsei si-a tinentu conformu programei publicate adunarea s'a gene- rala in 4, 5 si 6 Aprile a. c. la Brasiovu in mo- dulu urmatoriu:

Siedinti'a I in 4 Aprile. Dupa servitiulu di- vinu cu invocarea spiritului santu precisu la 10 óre, aflandu-se membrii Reuniunei adunati in sal'a de desemnu a scóleloru romane centrale gr. or. din locu, d. directoru alu scólei normale George Bellis- simus cetesce o telegrama a Escel. Sale P. S. dnu Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu, adresata d-lui directoru gimnasialu si presiedinte alu acéstei Reuniuni Stefanu Iosifu, prin care este poftitu a se presentá pe Marti in 3 Aprile a. c. in Sibiiu, spre a luá parte la comisiunea gene- rala sinodala. Dupa acést'a cetesce o harthia a d-lui presiedinte alu acéstei reuniuni adresata adu- narei generale, prin care cere de a fi scusatu pentru absentarea D-sale dela siedintiele din anlu curinte, aratandu, cá fiindu D-s'a chiamatu la Si- biiu, éra vicepresiedintele absentandu din patria de mai multu tempu, a aflatu de bine a rogá pe directorulu scólei normale din Brasiovu George Bellissimus a-lu substitui in presidiu, si apoi cetesce o alta hartia totu a d-lui presiedinte adre- sata cátra D-s'a, prin care ilu róga a-lu suplini in presidiu. Adunarea generala, primindu dispositiunea facuta de d-lu presiedinte, alege pentru siedintiele din anlu curinte de presiedinte ad hoc pre d-lu George Bellissimus.

D-lu presiedinte deschide siedinti'a printr'o cu- ventare acomodata insemnatiei dilei. Se pune la ordinea dilei cetirea apelului nominalu, din care s'a veditu, cá pe anulu acést'a au fostu 2 mem- brieri fundatori, 97 ordinari si 2 protegatori.

In acésta siedintia dupa cetirea reportului comitetului si a casariulu apoi a bugetului se alege o comisiune de 3 membri pentru revisiunea aces- toru repórtu si alta comisiune de 3 membri pen- tru inscrierea membriloru noi. Apoi la decisiunea adunarei se facu propunerile de sine statatóre cá

escate in sinulu adunarei si puse in programa pentru sedinti'a a III-a, pentru ca membri presenti ai reuniunii se le pota studea pana la acea sedinti'a. Dintre propunerile aceste voui face cunoscuta numai pre cele mai importante si anume la sedinti'a a III-a, candu au venitu la ordinea dilei.

Sedinti'a a II in 5 Aprile. In acesta sedinti'a s'a cetitu conformu programei disertatiunea: „Despre folosulu invetiarei fizice in scol'a populare, indigitandu-se metodulu relativu la propunerea acestui obiectu de invetiamentu“. D-lu disertatoru Ioanu Darie a desvoltatu cu mare desteritate si tactu pedagogicu obiectulu din cestiune, pentru care a fostu aplaudatu de adunarea generala. Presidiulu anuntia adunarei, ca punctulu b) din programa nu se pote esecuta din cauza, ca d-lu Ioanu Dorea, carele s'a fostu angageatu cu disertatiunea „despre propunerea limbei materne in scolele elementari“, este impedeatu de a lua parte la sedintiele adunarei generale din a. c. si asia pune la ordine p. 2 din programa si poftesce pe d-lu Pamfiliu Juranu a-si ceti elaboratulu seu interesantu „Introducere in scriere si cetire pe bas'a intuitiunei“, care cetindu-se fu primitu de adunare cu „se traiasca“. — Adunarea generala considerandu, ca p. 1 si 4 din programa pentru diu'a urmatoria, voru consuma timpu mai multu, decide a se continua sedinti'a dupa amediu la 2 ore si a se lua inainte elaboratele de sub p. 2 si 3 din program'a sedintiei de mane.

Dupa amediu deschidendu-se sedinti'a la timpulu destinatu presidiulu arata, ca a incursu dela reuniunea invetiatorilor romani gr. or. din dieces'a Caransebesiului Protocolulu adunarei generale tiente in a. 1878 la Biseric'a alba tiparitu, si doue hartii, una ddo. 21, 22 Martiu 1879 Nru. 86, prin care amintit'a reuniune invita pe a nostra a se pune in relatiuni de reciprocitate si curtuosie spirituala cu cea din Caransebesiu si cu celelalte reuniuni din provinci'a nostra metropolitana si a trimite cate 2 ablegati la adunarele generale, a doua ddo. 22 23 Martiu 1879 Nru. 86, relativa la sprijinirea foiei pedagogice „Scol'a Romana“. Acestea hartii, primite cu caldura de adunarea generala, dupa ce s'au cetitu, se dau unei comisiuni, care se mediteze asupra celor cuprinse intreneze si in sedinti'a de mane se si reporteze adunarei. — Se pune la ordine cetirea elaboratului: „Cum au a se tracta piesele de cetire in limb'a materna“. D. Dometie Dogariu, ocupandu-si-loculu destinatu, cetescu acestu elaboratu alu seu. lucratu cu multa diligenzia si cunoscentia pedagogica, pentru care adunarea 'si esprima multamit'a si consimtiementulu seu cu cele desvolate de D-s'a prin: se traiasca!“ — Dupa acesta se cetesce prin D-lu Anastasiu Barsanu elaboratulu seu „Introducere in gramatic'a limbei materne“, care asemenea a fostu lucratu cu cunoscentie pedagogice clare si profunde si fu aplaudatu de adunare. Presidiulu punendu la ordinea dilei statorirea obiectului de invetiamentu, care se fia tractatu, ca materialu alu prelegerilor practice in adunarea generala din anulu viitoriu, se primesce continuarea din gramatic'a limbei materne. Cu acestea se incheia sedinti'a la 6 ore p. m.

Sedinti'a a III. Dupa deschiderea sedintiei reportorulu comisiunei pentru inscrierea membrilor noi, Rev. d-nu Bartolomeu Baiulescu, anuntia, ca pana acumu s'au castigatu 2 membri fondatori, 1 ordinariu si 3 protegatori, cari s'au si primitu de adunare cu bucuria. — Presidiulu pune la ordine unu proiectu alu comitetului, relativu la impartirea reuniunii in subreuniuni, pentru ajungerea scopului ce si l'a propusu reuniunea in § 2 din statutele sale, care proiectu s'a si primitu de adunare. Crediendu a fi de interessu publicarea acestui proiectu, mi permiteti a vi lu si comunic'a aicea.

(Va urma.)

Diverse.

(Nunt'a de argintu a Maiestatiloru Sale)s'a serbatu si in Brasiovu in modu solemnulu. In presera retragere cu musica, ear' desu de dimineatia music'a militara a percursu cantandu stradele orasiului. Incependu dela 9 ore a. m. s'a celebratu in biseric'ele tuturor confesiuniloru servitiu divinulu pentru indelung'a vieatia si fericire a Maiestatiloru Sale. In biseric'a catolica au asistatu si autoritatile locale civile si militare. Dupa Te Deum s'au primitu gratulatiunile la oficiulu comitatensu in absentia comitelui supremu de catra dlu vice-comite R o l l. C o m i t e t u l u R e u n i u n e i F e m e i l o r u R o

m a n e, inca s'a prezentatu in corpore spre gratulare. Cu acesta ocaziune d'na Mari'a de Prunculu a rostitu urmatoriele cuvinte: „Dle Vice-Comite! Reuniunea Femeiloru Romane din Brasiovu vine cu celu mai profundu respectu si devotamentu a da prin noi espressioni sentiementeloru sale de bucuria in acesta di insemnata, candu Mai. S'a Imperatulu si Regele nostru si Mai. S'a Imperates'a si Regin'a nostra serbeza nunt'a de argintu. Cu acesta ocaziune solemnula Ve rogamu der' in numele Reuniunii se aduceti sentiementele nostre de alipire si de credintia catra inaltulu tronu la cunoscentia Maiestatiloru Loru. Se traiasca Maiestatea S'a Imperatulu si Regele nostru! Se traiasca Maiestatea S'a Imperates'a-Regina si Patrón'a Reuniunii nostre!“ La aceste cuvinte d-lu vice-comite a respunsu in termini frumosi asigurandu ca se va grabi a aduce la cunoscentia prea inalta espressionile omagiale ale Reuniunii Femeiloru Romane.

(Artistulu romanu I. D. Ionescu) cu trup'a s'a internationala, compusa afara de d-s'a din o cantarétia romana, o cantarétia germana si unu negru anglesu concertistu pe numerose instrumente, intre cari: fluerulu, flaut'a, violin'a, cornet a piston, si gitara va da Dumineca sera o representatiune de Café-Concertu (nu teatrala, cumu amu fostu anuntiatu.) Inceputulu va fi la 8 ore ficsu. Audimu, ca d. Ionescu va petrece numai scurtu timpu cu trup'a s'a in Brasiovu. Publiculu romanu din locu, credemu, va intrebuintia der' ocaziunea, ce i se ofere numai pe scurtu timpu, dea se pote distrage cateva seri in modulu celu mai placutu.

(Ce castiga Vien'a dela iubileulu imperatescu.) „Extrablatt“ din Vien'a face socotel'a, ca cu ocaziunea festivitatoru iubileulu Vien'a va castiga sumulit'a de 10 milioane bani gat'a. Spre esemplu: Toti croitorii sunt ocupati peste capu cu facerea de costumuri si de imbracaminte negre. Deputatiuniloru a 75 de Reuniuni le trebuiescu peste 3000 de imbracaminte negre, 3000 palarii (cilindre) si 3000 perechi de manusi. Celu puginu o miia dintre aceste se voru fi procuratu de nou si deca socotimu 1000 de imbracaminte cu 30 fl., 1000 cilindre cu 5 fl., 2000 par. de manusi cu 80 cr., ese sum'a de 34000 fl., care o voru castiga croitorii, palarierii si manusierii. In costumuri se voru imbraca vreo 2500 persoane. Socotindu o parte din costumuri cu 50 fl., o parte cu 70 fl. si a trei'a parte cu 100 fl. bucat'a, se pune prin aceste earasi sum'a de 183,200 fl. in circulatiune, la cari se potu adauga cheltuielile stindarteloru, imbracamintele gimnasticiloru, cantaretiloru si ale studentiloru cu 300,000. S'au ridicatu cu totulu 112 tribune (pentru spectatorii la cortegiulu festivu). In urm'a acesta au capetatu de lucru 896 meseriasii si 336 lucratori pe mai multe dile. Materialulu crudu costa pentru fiecare tribuna 5000 fl., tote tribunele voru cuprinde 55000 locuri de sediutu, cari se vendu cu cate 5 fl. ceea ce face earasi sum'a de 306,000 fl. Din cele 2000 ferestri si balcöne pe unde trece cortegiulu sunt celu puginu 500 de ferestri si 80 balcöne inchiriate. Ferestru'a cu 30 fl., balconulu cu 200 fl., da earasi o suma de 31,000 fl. Numerulu ospetiloru straini va fi forte mare. In cele 100 de hoteluri ale Vienei a trei'a parte a odailoru s'au rezervatu numai in urm'a cereriloru telegrafice. Numerulu ospetiloru straini se va urca la vreo 60,000. Fiacare ospe va cheltui pe di celu puginu 10 fl. si fiacare va petrece in Vien'a celu puginu 8 dile, ceea ce va aduce sum'a de 4, 200,000 fl. la Vien'a. Afara de acesta tote tipografele au delucre cu tiparirea scrieriloru festive, apoi caligrafii s. a., teatrele si tote localurile de petrecere voru fi pline de visitori, se va da chiaru si unu balu mascatu. Birjarii abia voru fi de ajunsu spre a duce multele deputatiuni la palatu, restauratiunile birturile voru fi indesuite de ospeti si nici unu strainu nu va pleca dela Vien'a fara a lua cu sine unu micu suveniru. Vienesii se voru roga der' in viitoriu: „da-ne Dómne pana de tote dilele si celu puginu cate unu iubileu de acesta pe anu.“

(Monete de argintu in Romani'a.) S'a sanctionatu legea pentru baterea moneteloru de argintu, in bucati de cate 5 lei. Guvernulu va bate acesta moneta pana la sum'a de 20,000,000. Tota acesta moneta se va fabrica din rublele, ce se afla in cas'a tesaurulu publicu si la casu cu cursulu actualu pana la concurentia sumei de 20,000,000. Greutatea acestoru monete va fi de 25 grame, toleranti'a loru 3 miimi, titlulu 900

miimi, diametru 37 mm, adeca cele admise, pentu asemenea monete, in tierile, cari au aderatu la uniunea monetara latina. Nou'a moneta va portu pe o parte efigia Domnitorului, ear' pe cealalta armele tierii cu indicatiunea valerei si milesimulu. Candu se va constata, ca a intratu in cas'a tesaurulu sum'a de 5,000,000 lei din nou'a moneta guvernulu va decide timpulu, in care va demonstrea monetele de argintu diferite de acelea ale uniunii monetare latine. Ministrulu de finantie va esecuta baterea acestei monete la ospelulu de banaria al Statului. „R. L.“

Cu 1-a Aprile stilu vechiu 1879 se incepu unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

pentru patrariulu alu II-lea 1879 cu conditiunile din fruntariu.

Rogamu pe domni aceia, a caroru abonamentu espira cu 30 Martiu st. v. 1879, ca se grabesca cu renoirea lui, ca se li se pota tramite foia regulata. Domni noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele dioru esacte, aretandu si post'a cea mai apröpe de loculu, unde locuiescu.

Serisorile sunt a se adresa la Redactiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Esemplarie complete dela inceputulu anulu se mai afla.

Unu tineru,

care e versatu in specialitatea comerciala si cunöscö limbele patriei se angageza ficsu din partea bancogen. de asigurare mutuala „Transilvania“ in Sibiiu.

A se adresa la directiunea numitei bance.

1—3

Förte importantu!

In depositoryulu de incaltiaminte alu lui I. Sabadeanu, in Brasiovu, strad'a Caldariiloru Nr. 493, costa:

4³/₄ fl. v. a. 1 perechia ghetu barbatesci tari cu 2 talpi vachsu, marochinu s. c. l.

3³/₄ fl. v. a. 1 perechia ghetu de dame, tari cu 2 talpi, vitielu, gems, marochinu etc.

2 fl. v. a. 1 perechia ghetu pentru copii si 2¹/₂ fl. 1 perechia ghetu pentru fetitie, tari, cu 2 talpi, de vitielu, marochinu etc.

Si dupa mesura se pote comanda acesta incaltiaminte.

Pretiurile acestea se intielege per cass'a (bani gat'a). Celoru, cari cumpera seu comanda in en gros (cu toptanulu), li se face si alte modificari in pretiuri.

Töte alte incaltiaminte de luesu etc. sunt tare scadiute in pretiuri. Lagaru marc de totufeliulu de incaltiaminte barbatesci, de dame si copii: peste 3 miu perechi fabricatu propriu, germanu si francescu.

Assortimentu mare in palarii si siepci pentru barbati si copii cu pretiuri forte oftine. Comande din afara se efectueza promptu si franco se primesce inapoi ce nu convine.

Alifa a vindec'a bataturi (ochiuri) si degeraturi a 30 si 50 cr. cuti'a. 10—*

Förte importantu!

Pretiurile piatiei

din 25 Aprile st. n. 1879.

	Hectolitre.	fl. cr.	Hectolitre.	fl. cr.
Granu	fruntea	6.—	Mazerea	5.—
	midilocu	5.90	Lintea	8.10
	de diosu	5.—	Fasolea	4.—
Mestecatulu		3.60	Cartofi	1.80
Secara	fromösa	3.60	Sementia de inu	10.70
	de midilocu	3.30	„ de canepa	5.80
Ordiulu	frumosu	3.65	1 Chilo.	fl. cr.
	de midilocu	3.60	Carne de vita	—
Ovesulu	frumosu	2.30	„ de rimatoriu	—
	de midilocu	2.20	„ de berbecu	—
Porumbulu		3.40	100 Chile.	fl. cr.
Meiu		4.40	Seu de vita prospetu	32.—
Hrisca		—	„ „ topitu	48.—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 26 Aprile st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	65.40	Oblig. rurali ungare	77.30
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	65.85	„ „ Banat-Timis.	85.70
Losurulu din 1860	119.25	„ „ transilvane.	78.30
Actiunilebancei nation.	807.—	„ „ croato-slav.	84.50
„ instit. de creditu	248.50	Argentulu in marfuri	—
Londr'a, 3 luni.	117.15	Galbini imperatesci	5.40
		Napoleond'ori	9.30
		Marci 100 imp. germ.	57.50

Editoru: Iacöbu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Tipograf'a: Ioane Gött si fiu Henricu.